

OTSUS

Vaidlustusaja number	25-24/271703
Otsuse kuupäev	06.03.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Lars Laj Eesti OÜ vaidlustus Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti riigihankes „Hiiu-Rahu kalmistu piirdeaia rekonstrueerimine“ (viitenumber 271703) Lars Laj Eesti OÜ pakkumuse tagasilükkamise ja Mefab OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Lars Laj Eesti OÜ, esindaja vandeadvokaat Anneli Aab Hankija, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet, esindaja Inge Lumiste Kolmas isik, Mefab OÜ, esindaja Arlis Roosi
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Lars Laj Eesti OÜ menetluskulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 30.10.2023 avaldas Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Hiiu-Rahu kalmistu piirdeaia rekonstrueerimine“ (viitenumber 271703) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid, sh Riigihanke alusdokumendid (edaspidi

RHAD) ja Vastavustingimused.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumused Maatriks-RP OÜ, Mefab OÜ, Tarrest LT OÜ, AS Terrat, Lars Laj Eesti OÜ, Comodus OÜ, HS Inseneribüroo OÜ ja ühispakkujad Nordpont OÜ ning ANIKOR OÜ.

2. Hankija lükkas 24.01.2024 käskkirjaga nr 4-1/8 muuhulgas tagasi Lars Laj Eesti OÜ pakkumuse (p 3) ja tunnistas edukaks Mefab OÜ pakkumuse (p 8).

24.01.2024 käskkirjaga nr 4-1/9 jättis Hankija Mefab OÜ hankemenetlusest kõrvaldamata ja kvalifitseeris.

3. 05.02.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Lars Laj Eesti OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise ja Mefab OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumuse edukaks tunnistamise otsustele.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 12.02.2024 kirjaga nr 12.2-10/25 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 15.02.2024 ja neile vastamiseks kuni 20.02.2024. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Lars Laj Eesti OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Riigihanke eesmärk on rekonstrueerida Hiiu-Rahu kalmistu piirdeaed OÜ RESTOR poolt koostatud töö „Hiiu Rahu kalmistu piirdeaia rekonstrueerimise tegevuskava“ (töö nr 25-022) (edaspidi Tegevuskava) alusel.

5.2. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi, sest *pakkujal puudub Riigihankes nõutud MTR-i registreering tegevusalal mälestise ning maailmapärandi objektil asuva ehitise konserveerimine ja restaureerimine. Nõutud registreering on olemas küll pakkuja alltöövõtjal OÜ-l Semuehitus. Riigihankes on esitatud nõue: Kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele peab pakkuja pakkumuses näitama, et see isik, kes vastavat registreeringut omab, asub seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma. Vaidlustaja on näidanud pakkumuse koosseisus esitatud alltöövõtu kasutamise vormil allhanke mahuks 10% ning alltöövõtu sisuks Maa-alal teostatavad pinnasetööd. Kuna kogu lepingu täitmine hõlmab mälestise ning maailmapärandi objektil asuva ehitise ehitamist ja nõutud MTR registreeringut omav alltöövõtja täidab lepingut vaid 10% ulatuses, siis ei ole hankija esitatud nõue täidetud.*

Hankija on Vaidlustaja pakkumust vääralt tõlgendanud ning ka MTR-i registreeringut vajavaid töid kui alltöövõtja osa valesti hinnanud.

5.2.1. Väär on Hankija väide nagu tegemist oleks MTR-i registreeringuga. Asjakohane vastavustingimus nägi ette, et *pakkuja või tema alltöövõtja peab olema esitanud majandustegevuse registrisse (MTR) majandustegevusteate tegevusalal mälestise ning maailmapärandi objektil asuva ehitise konserveerimine ja restaureerimine [---]. Kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele peab pakkuja pakkumuses näitama, et isik, kes vastavat registreeringut omab, asub seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma.* Seega oli asjakohase tingimuse eelduseks pakkuja (või alltöövõtja poolt) MTR-i majandustegevusteate esitamine (mitte registreering). Vaidluse sisu see ei mõjuta.

5.2.2. Vaidluse all pole see, et Vaidlustaja alltöövõtja, OÜ Semuehitus (edaspidi Alltöövõtja),

on vastava majandustegevusteate MTR-i esitanud.

5.2.3. Vaidlustaja on pakkumuse koostamisel ja esitamisel arvestanud vastavustingimustes toodud nõudega, et kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele, peab sama alltöövõtja vastava osa hankelepingu ise täitma. Seega on küsimus selles, millised konkreetsed tegevused hankelepingu alusel nõuavad ettevõtjalt vastava majandustegevusteate esitamist. Hankija ei ole näinud ette, et kogu leping tuleb alltöövõtja poolt täita, seda sõltumata sellest, kas vastav töö või tegevus lepingu alusel eeldab nõutud majandustegevusteate esitamist või mitte.

5.2.4. Muinsuskaitseaduse (edaspidi MuKS) § 7 lg 4 kohaselt on konserveerimine tegevus, millega tõkestatakse mälestise, muinsuskaitsealal asuva ehitise või nende osade edasine hävimine, kindlustades tehniliselt selle konstruktiivseid, arhitektuuriseid ja dekoratiivseid elemente säilitades eri ajastute väärtuslikud kihistused ning jättes puuduvad osad taastamata. MuKS § 7 lg 5 kohaselt on restaureerimine tegevus, millega fikseeritakse mälestise või muinsuskaitse alal asuva ehitise autentne seisund, eemaldades vajaduse korral vähem väärtuslikke ja ilmet rikkuvaid elemente ja kihistusi ning taastades puuduvaid ja kahjustunud osi teaduslikult põhjendatud kujul ja meetodil, tuginedes originaaldokumentidele ning uuringutele. Seega on mõlemad tegevused seotud ehitiste ja nendega seotud tegevustega. MuKS § 68 lg 2 p-i 1 ja lg 3 kohaselt on valdkonna tegevusalade täpsem jagunemine (mh ka mälestise ning maailmapärandi objektil asuva ehitise konserveerimise ja restaureerimise), arvestades mälestise liiki ja materjali, kehtestatud kultuuriministri 13.06.2019 määrusega nr 26. Vastava määruse lisa 1 kohaselt jaguneb mälestise ning maailmapärandi objektil asuva ehitise konserveerimise ja restaureerimise tegevusala

a) ajaloomälestise, b) ehitismälestise ja c) maailmapärandi objekti vahel. Ehitise konserveerimine ja restaureerimine hõlmab konserveerimist ja restaureerimist ülddehituse mõistes.

5.2.5. Konserveerimine on ehitiste puhul tegevus, millega takistatakse mälestise, muinsuskaitse alal asuva ehitise või nende osade edasist lagunemist ning konserveeritava objekti ehituslikel, arhitektuursetel ja dekoratiivsetel detailidel püütakse säilitada ajastute hindamatuid kihte. Restaureerimine ehk ennistamine on ehitise, rajatise või eseme varasema kuju ja/või väljanägemise taastamine, kaotades hilisemaid sobimatuid täiendusi või täiendades algseid kuid kahjustatud või muudetud osi. Seega on ilmne, et kõik need tegevused, mis eeldavad asjakohast majandustegevusteadet, on seotud ehitise – st Hiiu-Rahu kalmistu piirdeaed – konserveerimise või restaureerimisega. Vaidlustaja on seega ka pakkumuse koostamisel ja esitamisel arvestanud, et kõik piirdeaeda puudutavad konserveerimise ja restaureerimisega seotud tööd (st tööd milleks on Alltöövõtjal vastav majandustegevuseteade esitatud ja mis puudutavad konkreetselt aia kui ehitise konserveerimist ja restaureerimist ülddehituse mõistes) teeb Alltöövõtja.

5.2.6. Kuna Hankija ei ole näinud ette, et kogu lepingu peab täitma isik, kellel on vastav majandustegevusteade MTR-i esitatud, vaid vastav isik pidi täitma isiklikult osa, mis eeldab majandustegevusteate esitamist MTR-i, on vastavustingimus Vaidlustaja pakkumuses täidetud.

5.3. Hankija on jätnud selgitused põhjendamatult küsimata.

Vaidlustaja mõonab, et Hankija on küsinud temalt RHS § 46 lg 4 alusel selgitusi Alltöövõtja rolli osas, kuid on ilmne, et Hankijale on pakkuja vastus jäänud ebaselgeks. Ka selle ebaselguse oleks Hankija saanud RHS § 46 alusel kõrvaldada selgituste küsimuse kaudu. Kui Hankijale jäi ka pärast Vaidlustaja vastust midagi ebaselgeks, pidi ta andma Vaidlustajale võimaluse täpsustada lepingu täitmise tähtajaga seonduvat. Kui Hankija oleks Vaidlustaja poole pöördunud, oleks Vaidlustaja saanud selgitada, et mille järgi on konkreetselt märgitud alltöövõtu rolliks nõ 10% ja kuidas on tagatud, et vastava osa – s.o osa, mis eeldab majandustegevusteate esitamist – täidab vastav Alltöövõtja isiklikult.

5.4. Mefab OÜ pakkumuse edukaks tunnistamine on õigusvastane

Riigihankemenetluse etapilisuse ja etappide loogilise järgnevuse põhimõttest tulenevalt ei saa pakkumuse edukaks tunnistamise otsus, millele ei eelne vastavalt õiguspäraselt pakumuste vastavuse kontrolli või pakumuste hindamist, iseenesest olla kooskõlas RHS-iga.

Kui Hankija oleks toiminud õiguspäraselt ning tunnistanud Vaidlustaja pakkumuse (maksumusega 139 443,54 eurot) vastavaks, ei oleks Hankija saanud Mefab OÜ (maksumusega 146 882,00 eurot) pakumust tunnistada edukaks (hindamiskriteerium – madalaim hind).

5.5. Vaidlustaja esitas 15.02.2024 täiendavad seisukohad.

5.5.1. Vastuses vaidlustusele möönab Hankija, et vastavustingimuse sisuks on see, et kõik need tööd, mille tegemine eeldab MuKS § 68 lg 2 p-s 5 nimetatud majandustegevusteate esitamist, täidab isik, kes on vastava teate esitanud. Seega ei ole vastavustingimuse sisuks see, et kogu hankeleping tuleb täita teate esitanud isiku poolt (nagu on esitatud pakkumuse tagasilükkamise otsuses).

5.5.2. Väär on Hankija väide, et Vaidlustaja pakkumuses on vastav tingimus täitmata.

Hankija viitab vastuses, millised konkreetsed tööd hõlmavad Tegevuskava kohaselt MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud majandustegevusteate esitamist. Muid töid saab hankelepingu täitmise raames teostada ka ettevõtte, kes pole MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud majandustegevuseteadet esitanud. Selles osas ongi Vaidlustaja Hankijale selgitanud, et kaasatud on spetsialistid, kelle ülesandeks on olemasolevate postide, soklite ja aiapaneelide lahti ja välja kaevamine, samuti külmakerkelise pinnase eemaldamine sokli joonelt ning tagasitäiteted. Lisaks on alltöövõtja tööks välja kaevata ning hiljem tagasi paigaldada olemasolevad väravad. On ilmselge, et eeltoodud töödega on mh hõlmatud ka nt postide betoneerimine, aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide immutamine, värvimine, paigaldamine, moodulpostide vundamentide parandamine ja uute rajamine, postimütside paigaldamine, värava restaureerimistööd jms.

5.5.3. Vaidlustaja selgitas ka seda, et tema enda tööks jääb Vääna ja Hiiu Suurtüki tänava äärse pinnase välja vahetamine koos liikluskorralduse ja muude juurde kuuluvate töödega, rikutud haljastuse ja asfaldi taastamine, kõikide uute materjalide hankimine, transport ja ette valmistamine, olemasolevate materjalide nõuetekohane utiliseerimine ning muud kaasnevad tööd. On ilmne, et need konkreetsed Vaidlustaja loetletud tööd, milliseid Vaidlustaja ise teeb, ei ole need, mis eeldavad MuKS § 68 lg 2 p-is 5 toodud majandustegevusteate esitamist.

5.5.4. Kui Hankijale jäi ka pärast Vaidlustaja 21.12.2023 selgitust ebaselgeks see, kes konkreetselt teeb MuKS § 68 lg 2 p-is 5 toodud tööd, oleks Hankija pidanud küsima selgitusi. Kui Hankijale tundus, et tööde proportsioon on paigast ära – s.o 10% vs 90 % - siis see ei too kaasa pakkumuse mittevastavust. Vaidlustaja on pakkumuse koostamisel arvestanud, et Alltöövõtja teeb kõik need tööd, milleks vastav teade on esitatud, ning seda on Vaidlustaja pakkumuse esitamisel kinnitanud (pakkumuse esitamisega kinnitab Vaidlustaja kõigi RHAD-is esitatud tingimuste ülevõtmist).

5.5.5. See, et Vaidlustajal ja Hankijal on erinev nägemus nende tööde protsentuaalsetest mahtudest – sh ei ole selge ka see, mil viisil oleks õige mahtu hinnata (kas hinnata tuleks tööde ajalist mahtu, rahalist mahtu või midagi muud) – ei muuda Vaidlustaja pakumust mittevastavaks. Hankija pole ka välja toonud, milline on see konkreetne protsentuaalne maht, mis nõuab majandustegevuse teadet ja mil viisil oleks Vaidlustaja pidanud seda konkreetset asjaolu pakkumuses esitama või kinnitama.

6. Hankija, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vastavustingimuse kohaselt peab pakkuja või tema alltöövõtja olema esitanud

majandustegevuse registrisse (MTR) majandustegevuste tegevusalal mälestise ning maailmapärandi objektile asuva ehitise konserveerimine ja restaureerimine või omama asukohamaa seaduse kohast vastavat registreeringut või luba nimetatud tegevusalal tegutsemiseks. Samuti on hankija vastavustingimustes ette näinud, et kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele, peab pakkuja pakkumuses näitama, et see isik, kes vastavat registreeringut omab, asub seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma.

Vaidlustaja ei ole MTR Vastavustingimustes nõutud majandustegevusteadet esitanud. Vaidlustaja on pakkumuses kinnitanud, et kasutab lepingu täitmisel Alltöövõtjat. Alltöövõtu kasutamise vormil on Vaidlustaja avaldanud, et allhanke tööks on *maa-alal teostatavad pinnasetööd ja allhanke maht on 10%*.

6.2. 18.12.2023 palus Hankija täpsustada, milliseid töid teeb pakkuja ise ülejäänud 90% ulatuses. Vastuseks selgitas Vaidlustaja 21.12.2023, et kaasab Alltöövõtja järgmisteks töödeks:

- 1) olemasolevate postide, soklite ja aiapaneelide lahti ja välja kaevamine,
- 2) külmakerkelise pinnase eemaldamine sokli joonelt ning tagasitäitetööd,
- 3) olemasolevate väravate välja kaevamine ja hiljem tagasi paigaldamine.

Vaidlustaja enda rolliks 90% ulatuses pidi olema Väana ja Hiiu-Suurtüki tänava äärse pinnase välja vahetamine koos liikluskorralduse ja muude juurde kuuluvate töödega, rikutud haljastuse ja asfaldi taastamine, kõikide uute materjalide hankimine, transport ning ette valmistamine, olemasolevate materjalide nõuetekohane utiliseerimine ning kõik muud kaasnevad tööd.

6.3. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija pidi Vaidlustaja 21.12.2024 selgitust mõistma selliselt, et Alltöövõtja teeb kõik piirdeaeda puudutavad restaureerimisega seotud tööd. Hankija sellega ei nõustu.

6.3.1. Hankija on majandustegevuste MTR esitamise tingimuse seadnud seetõttu, et sellise nõude näeb ette MuKS. Hiiu-Rahu kalmistu, mis asub kinnistul Hiiu-Suurtüki tn 1 (katastritunnus 78404:406:0128), on tervikuna tunnistatud kinnismälestiseks „Kultuuri- ja haridusministri 19.07.1995. määrusega nr 19/2 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ (ajaloomälestis, mälestise reg nr 1077). Piirdeaed, mille rekonstrueerimine on Riigihanke eesmärgiks, on osa kinnismälestisest, mistõttu laienevad sellele mälestise kohta käivad õigusnormid. Hankelepingu ese on Tegevuskava alusel ajaloomälestise restaureerimine (MuKS § 7 lg 5, vt ka p 5.2.4). Kuna piirdeaed asub vahetult ilmastiku mõjuvallas, hõlmavad piirdeaia restaureerimistööd ka olemuslikult rekonstrueerivaid töid – detailide (sageli puitmaterjalist detailide) koopiatega asendamist.

6.3.2. Tegevuskava kohaselt hõlmab piirdeaia restaureerimine mh järgmisi töid: reapostide ja soklipaneelide väljavahetamine, postiaukude kaevamine ja täitmine, postide betoneerimine, aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide ja -lippide immutamine, värvimine, paigaldamine, moodulpostide vundamentide parandamine ja uute rajamine, postide vahele olemasolevate betoonist sokli- ja aiapaneelide tagasipaigaldamine postimütside paigaldamine, väravate puitlippide vahetus, metallist peavärava restaureerimine. Kõikide nende restaureerimistööde tegemiseks on nõutav MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud majandustegevuste esitamine.

6.3.3. Vaidlustaja on õigesti mõistnud, et vastavustingimus nägi ette nõude, et kõik need tööd, mille tegemine eeldab MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud majandustegevuste MTR-ile esitamist, teostab isik, kes on vastava Majandustegevuste esitanud. Küll aga ei nõustu Hankija Vaidlustaja väitega, et Vaidlustaja pakkumuses on see nõue täidetud.

Vaidlustaja on pakkumuses avaldanud, et Alltöövõtja teeb maa-alal teostatavad pinnasetööd ning selgitanud teabevahetuses, et nendeks töödeks on olemasolevate postide, soklite ja aiapaneelide lahti ja välja kaevamine, külmakerkelise pinnase eemaldamine sokli joonelt ning tagasitäitetööd, samuti olemasolevate väravate väljakaevamine ning hiljem tagasipaigaldamine. Kõrvutades eelnimetatud töid Tegevuskavas ja kululoendis kirjeldatud töödega, on ilmne, et

hankelepingu täitmiseks on lisaks pinnasetöödele vaja teha ka muid töid (nt postide betoneerimine, aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide immutamine, värvimine, paigaldamine, moodulpostide vundamentide parandamine ja uute rajamine, postimütside paigaldamine, värava restaureerimine), mille tegemiseks on nõutav MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud MTR-i majandustegevuste esitamine. Vaidlustaja selgituste kohaselt Alltöövõtja neid töid ei tee. Seega ei tee Alltöövõtja kõiki neid hankelepingus ette nähtud töid, mille tegemiseks on nõutav MTR-i vastava teate esitamine.

6.4. Ebaõige on Vaidlustaja väide, et Hankija on jätnud Vaidlustajalt selgitused küsimata. Hankija küsis selgitusi ja Vaidlustaja need ka esitas. Vaidlustaja vastusest nähtub, et Vaidlustajal oli kavas Alltöövõtjat kasutada pinnasetööde tegemiseks. Vaidlustaja ei ole hankemenetluses avaldanud, et Alltöövõtja hakkab tegema peale pinnasetöid ka teisi piirdeaia restaureerimiseks vajalikke töid, mille tegemise eelduseks on MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud teate esitamine. Vastupidi - Vaidlustaja kinnitas, et „muud kaasnevad tööd“ teeb Vaidlustaja ise. Väite, et Alltöövõtja teostab kõik MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud teadet vajavad tööd, on Vaidlustaja esitanud alles vaidlustuses.

6.5. Hankija sai otsuste tegemisel lähtuda üksnes Vaidlustaja hankemenetluses esitatud selgitustest, et Vaidlustajal oli kavas Alltöövõtjat hankelepingu täitmisele kaasata üksnes pinnasetööde tegemiseks, mille mahuks hindas Vaidlustaja 10% Riigihanke mahust. Vaidlustuses esitatud väidet, et Alltöövõtja teeb kõik MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud teadet vajavad tööd, ei toeta ka Vaidlustaja selgitus, et nende tööde maht kogu hankemahust on vaid 10%. Piirdeaia restaureerimistööde maht Tegevuskava kohaselt on oluliselt suurem kui 10%. Ka Vaidlustaja esitatud kululoendist nähtuvalt on MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud teadet vajavate restaureerimistööde maht oluliselt suurem kui 10% tööde maksumusest.

6.6. Kuna otsus, millega Vaidlustaja pakkumus tagasi lükati, on õiguspärane, on õiguspärane ka Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks.

6.7. Hankija esitas 20.02.2024 täiendavad seisukohad.

6.7.1. Vaidlustaja esitatud alltöövõtu kasutamise vormil on Vaidlustaja avaldanud, et allhanke tööks on *maa-alal teostatavad pinnasetööd ja allhanke maht on 10%*. Vastuseks Hankija päringule täpsustas Vaidlustaja 21.12.2023 töid, mille tegemiseks Alltöövõtja kaasatakse, piirdudes siiski erinevate pinnasetööde loetlemisega (vt otsuse p 6.2). Vaidlustusmenetluses on Vaidlustaja asunud väitma, et tema nimetatud pinnasetööd hõlmavad ühtlasi ka kõiki neid töid, mida on vaja teha hankelepingu täitmiseks ja mille tegemiseks on nõutav MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud Majandustegevuste esitamine.

6.7.2. Pinnasetööd nagu piirdeaia elementide lahti- ja väljakaevamine, pinnase eemaldamine, väravate väljakaevamine ja tagasi paigaldamine, ei hõlma kõiki Tegevuskavas ette nähtud restaureerimistöid, nt reapostide ja soklipaneelide väljavahetamine, postide betoneerimine, postide ja aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide ja -lippide immutamine, värvimine, paigaldamine, moodulpostide vundamentide parandamine ja uute rajamine, postide vahele olemasolevate betoonist sokli- ja aiapaneelide tagasipaigaldamine, postimütside paigaldamine, väravate puitlippide vahetus, metallist peavärava restaureerimine. Piirdeaia restaureerimiseks on vaja mh teha ka pinnasetöid, kuid piirdeaia eelnimetatud restaureerimistööd pole käsitatavad pinnasetöödena.

6.7.3. Vaidlustaja teab mõiste *pinnasetööd* tähendust. Mõiste *pinnasetöö* tähendus on kirjas ka RHAD-is, nt peab RHAD lisas 1 oleva töökirjelduse p-i 15.7 kohaselt hankelepingu täitmisel järgima MaaRYL 2010, mis mh näeb ette, et pinnasetööd on raadamise, kaeve-, täite- ja drenaažitööd (MaaRYL 2010, lk 65). Viidatud töökirjelduse p-is 15.14 nimetatud Maanteeameti

peadirektori 19.01.2016 käskkirjaga nr 0014 kehtestatud „Teetööde tehnilised kirjeldused“ p-ist 3.1.1 nähtub, et pinnasetöödeks peetakse mulla- ja kaevetöid. Vaidlustaja peaks majandus- või kutsetegevuses tegutseva isikuna teadma, et ka standardi EVS 16907-1:2018 „Mullatööd“ kohaselt tähendab mõiste *mullatöö* pinnasetööd. Kuivõrd mõiste *pinnasetöö* tähendab erinevaid pinnase teisaldamisega seotud kaeve- ja mullatöid, on ilmselge, et Vaidlustaja ei ole hankemenetluses Alltöövõtja kohta kinnistuste ja selgituste andmisel avaldanud, et Alltöövõtja teeb lisaks pinnasetöödele ka muid töid, mida on vajalik teha kalmistu piirdeaia restaureerimiseks. Vaidlustaja on kinnitanud, et *muud kaasnevad tööd* teeb Vaidlustaja ise.

6.7.4. Asjaolu, et Vaidlustaja on pakkumuses andnud kinnituse, et võtab üle kõik riigihanke alusdokumentides esitatud tingimused, ei tähenda, et Vaidlustaja on kinnitanud, et kõik MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud MTR-i teate esitamist nõudvad tööd teeb Alltöövõtja.

6.7.5. Vastavustingimus nägi ette, et kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele, peab pakkuja pakkumuses näitama, et see isik, kes MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud teate on esitanud, asub seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma. Kuna Vaidlustaja avaldas Riigihankes üheselt mõistetavalt, et tal on kavas Alltöövõtjat hankelepingu täitmisele kaasata üksnes pinnasetööde tegemiseks, mille mahuks hindas Vaidlustaja 10% Riigihanke mahust, ei vasta Vaidlustaja Vastavustingimustele.

7. Kolmas isik, **Mefab OÜ**, vaidlustusele seisukohta ei esitanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Vastavustingimus *Alltöövõtt* on sõnastatud järgmiselt:

Kui pakkuja kasutab alltöövõttu, siis esitab pakkuja pakkumuse koosseisus info alltöövõtja kohta vastavalt lisa 3 toodud vormile, tuues välja info seaduslike esindajate kohta, allhanke (töö/teenuse) iseloomu ja allhanke mahu protsentides. Pakkuja esitab iga alltöövõtja kohta lisa 3.1 vormikohase kinnituse.

Vaidlustaja on kinnitanud pakkumuses esitatud dokumendis *Pakkumuse vastavustingimused* alltöövõtja kasutamist ja alltöövõtja kohta RHAD lisa 3 ja lisa 3.1 vormide esitamist. Seega Hankija sai Vaidlustaja pakkumusest teada Vaidlustaja kavatsusest kasutada Alltöövõtjat ja RHAD lisa 3.1 vormist Alltöövõtja töö iseloomu (*maa-alal teostatavad pinnasetööd*) ning allhanke mahu % (10).

9. Alltöövõtjaga seonduv omab käesolevas vaidluses tähtsust Vastavustingimustes sätestatud tingimuse *Nõuded registreeringule* täitmise kontrollimisel: *Pakkuja või tema alltöövõtja peab olema esitanud majandustegevuse registrisse (MTR) majandustegevuste tegevusalal mälestise ning maailmapärandi objektile asuva ehitise konserveerimine ja restaureerimine [---]* Kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele peab pakkuja pakkumuses näitama, et see isik, kes vastavat registreeringut omab, asub seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma.

Seega sisuliselt on vastavustingimus *Nõuded registreeringule* Eesti asukohaga alltöövõtja kasutamisel kahe osaline:

1) nõue Majandustegevusteate esitamisele;

2) nõue näidata pakkumuses, et alltöövõtja, kes Majandustegevusteate on esitanud, asub hankelepingu täitmisel teostama kõiki töid, mis Majandustegevusteate esitamist nõuavad (nn muinsuskaitselisi töid).

10. Puudub vaidlus, et:

1) hankelepingu esemeks on ajaloomälestise restaureerimine ja seal saab restaureerimistööd teha vaid MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud Majandustegevusteate esitanud isik või isik, kellel on 7 (12)

olemas vastavasisuline õigussuhe isikuga, kes on eelnimetatud teate MTR-i esitanud;

2) Vaidlustaja kohta Majandustegevusteade esitatud ei ole ja Vaidlustajal puudub õigussuhe isikuga, kes on nimetatud teate MTR-i esitanud, st, et Vaidlustaja ise ei saa hankelepingu esemeks olevaid muinsuskaitselisi töid, mis nõuavad Majandustegevusteate esitamist, teostada;

3) Vaidlustaja pakkumuses nimetatud Alltöövõtja kohta on Majandustegevusteade esitatud.

11. 19.12.2023 pöördus Hankija Vaidlustaja poole järgmise selgitustaotlusega (sõnum ID 804050): *Olete alltöövõtu kasutamise vormil näidanud, et Semuehitus OÜ teostab pinnasetöid ning et alltöövõtt moodustab lepingu mahust 10%. Palume selgitust, mis töid teostab pakkuja ise ülejäänud 90% ulatuses.*

Vaidlustaja vastas 21.12.2023: *Hiiu Rahu kalmistu puhul on tegemist ajaloomälestisega. Olemasolevad postid on halvas seisus ja mõranenud, samal ajal on need planeeritud säilima. Mõnel lõigul võib näha, et haua hooldajad on kuhjanud aia ning postide vastu pinnast. Suur osa soklitest ning aiapaneelide alumistest servadest on mattunud pinnase sisse. Eeltoodud kirjeldusest lähtudes oleme alltöövõtja puhul kaasanud spetsialistid, kelle ülesandeks on olemasolevate postide, soklite ja aiapaneelide lahti ja välja kaevamine. Samuti külmakerkelise pinnase eemaldamine sokli joonelt ning tagasitäitetööd. Lisaks on alltöövõtja tööks välja kaevata ning hiljem tagasi paigaldada olemasolevad väravad. Selgitame, et pakkuja rolliks (90%) on Vääna ja Hiiu-Suurtüki tänava äärsel pinnase välja vahetamine koos liikluskorralduse ja muude juurde kuuluvate töödega, rikutud haljastuse ja asfaldi taastamine, kõikide uute materjalide hankimine, transport ning ette valmistamine, olemasolevate materjalide nõuetekohane utiliseerimine ning kõik muud kaasnevad tööd¹.*

Hankija lükkas pärast selgituste saamist Vaidlustaja pakkumuse tagasi järgmisel põhjusel: *pakkujal puudub hankes nõutud MTR registreering tegevusalal mälestise ning maailmapärandi objektidel asuva ehitise konserveerimine ja restaureerimine. Nõutud registreering on olemas küll pakkuja alltöövõtjal OÜ-l Semuehitus, kuid hankes esitatud nõue: „Kui pakkuja tugineb alltöövõtja näitajatele, peab pakkuja pakkumuses näitama, et see isik, kes vastavat registreeringut omab, asub seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma“. Pakkuja on näidanud pakkumuse koosseisus esitatud alltöövõtu kasutamise vormil allhanke mahuks 10% ning alltöövõtu sisuks „Maaalal teostatavad pinnasetööd“. Kuna kogu lepingu täitmine hõlmab mälestise ning maailmapärandi objektidel asuva ehitise ehitamist ja nõutud MTR registreeringut omav alltöövõtja täidab lepingut vaid 10% ulatuses, siis ei ole hankija esitatud nõue täidetud.*

12. Vaidlustuskomisjon sedastas juba eespool, et Vaidlustaja kohta puudub MTR-is Majandustegevusteade ja Alltöövõtja kohta on Majandustegevusteade esitatud (vt p 10), mistõttu Hankija otsuse õiguspärasus sõltub antud juhul sellest, kas Hankija on Vaidlustaja pakkumusest ja pakkumuse kohta saadud selgitustest teinud õiged järeldused (kokkuvõtlikult - Alltöövõtja täidab hankelepingu vaid pinnasetööde osas 10% ulatuses, kuid hankelepingu nõuetekohaseks täitmiseks on vaja teha ka muid Majandustegevusteate esitamist nõudvaid töid peale pinnasetööde ja nende tööde maht on suurem kui 10% Riigihanke mahust).

Vaidlustuse kohaselt on Hankija Vaidlustaja pakkumust väärtalt tõlgendanud - valesti hinnanud registreeringuid vajavaid töid ja Alltöövõtja osa selles. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu.

12.1. Vaidlustaja on Hankijale 21.12.2023 selgitanud, et kaasab Alltöövõtja üksnes järgmisteks töödeks: olemasolevate postide, soklite ja aiapaneelide lahti ja välja kaevamine; külmakerkelise pinnase eemaldamine sokli joonelt ning tagasitäitetööd; olemasolevate väravate välja kaevamine ja hiljem tagasi paigaldamine. Vaidlustaja pakkumusest (alltöövõtu sisuks on maaalal teostatavad pinnasetööd) ega esitatud selgitusest ei nähtu, et Vaidlustajal oleks olnud kavatsus kaasata Alltöövõtja kõikide RHAD-is, sh Tegevuskavas nõutavate piirdeaeda puudutatavate konserveerimise ja restaureerimisega seotud tööde tegemiseks, milleks on vajalik Majandustegevusteade, rääkimata sellest, et see võiks olla ilmselge nagu väidab Vaidlustaja.

¹ Dokument teabevahetus Hankijaga ei ole vaidlustuse kohaselt hõlmatud ärisaladusega.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et *postide betoneerimine, aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide immutamine, värvimine, paigaldamine, moodulpostide vundamentide parandamine ja uute rajamine, postimütside paigaldamine, värava restaureerimistööd jms*, mis on Vaidlustaja väitel hõlmatud pinnasetöödega ja mida Hankija pidi pakkumusest mõistma, võiksid olla maa-alal teostatavate pinnasetöödega hõlmatud juhul, kui need tööd oleksid iseenesest pinnasetööd või oleksid pinnasetöödega alati lahutamatu hõlmatud, kuid nii see ei ole. Isegi kui postide betoneerimisel ja moodulpostide vundamentide parandamisel ja uute rajamisel on mingi puutumus pinnasetöödega, siis ülejäänud vaidlustuses loetletud tööd, nagu aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide immutamine, värvimine, paigaldamine, postimütside paigaldamine ja värava restaureerimistööd, ei ole pinnasetööd ega ole vastavas valdkonnas ka tavapärane, et pinnasetööd tellides vahetataks aiapaneelid, immutataks/värvitaks/paigaldataks puitpaneelid, paigaldataks postimütsid ja restaureeritaks värav.

12.2. Vaidlustaja kohustus oli pakkumuses pakkumuse vastavuse kontrollimiseks selgelt märkida *allhanke (töö/teenuse) iseloom ja allhanke maht %-des* ning kui Vaidlustajale jäi enne pakkumuste esitamist arusaamatuks, kas pakkumuse esitamiseks tuleks hinnata alltöövõtja tööde ajalist, rahalist või mingit muud mahtu, tulnuks seda Hankijalt enne pakkumuste esitamist küsida. Vaidlustaja on pakkumuses märkinud allhanke kirjelduseks (töö/teenuse iseloomuks) *maa-alal teostatavad pinnasetööd* ja allhanke mahuks *10%*. Vaidlustusest nähtuvalt on Vaidlustaja pakkumuses Alltöövõtja poolt teostatava töö *rahalist mahtu hinnanud ca 10% hankelepingu rahalisest mahust*, st 12 930 eurot (käibemaksuta).

12.3. Vaidlustuse kohaselt kajastatakse neid töid, mida Vaidlustaja pakkumuses esitatud kululoendi kohaselt peaks teostama Alltöövõtja, kood 18 all, mis pakkumuse tervikmaksumusest moodustab ca 10%.

Vaidlustuskomisjonile jääb see väide arusaamatuks. Vaidlustaja kululoendis on kood 18 all (väikeehitised maa-alal) töid maksumusega üle 100 000 euro, mis on tervikuna ca 85% pakkumuse maksumusest. Ainuüksi Vaidlustaja poolt selgitustes loetletud Alltöövõtja pädevusse jäävate tööde *olemasolevate postide, soklite ja aiapaneelide lahti ja välja kaevamine; külmakerkelise pinnase eemaldamine sokli joonelt*, millele vastavad vaidlustuskomisjonile äratuntavalt kululoendi koodid 1810000001, 1810000002, 1810000004 ja 1810000005, maksumus ületab selgelt 10% hankelepingu rahalisest mahust. Seega juhul, kui Alltöövõtja täidaks hankelepingut kõikide Majandustegevusteadet nõudvate tööde osas, sh nt koodile 1810000010 vastavate tööde osas, mis on kirjelduse kohaselt selgelt nn muinsuskaitsealased tööd ja milliste tööde maksumus juba iseenesest moodustab olulise osa Vaidlustaja pakkumuse maksumusest, ei saa nende tööde maksumus kokku (*maa-alal teostatavad pinnasetööd* + kõik muud hankelepingu täitmiseks vajalikud Majandustegevusteadet nõudvad tööd) kuidagi olla 10% Vaidlustaja poolt Riigihankes pakutud *hankelepingu rahalisest mahust* (pakkumuse maksumusest).

Vaidlustaja ei ole vaidlustusmenetluses tõendanud, et RHAD-ist tulenevalt saaks Majandustegevusteadet nõudvate tööde maht (*allhanke maht*), arvestades Tegevuskava ja kululoendit, olla ligilähedaseltki 10%.

12.4. Vaidlustaja väitel ei ole Hankija välja toonud, milline on see konkreetne protsentuaalne maht, mis Majandustegevusteadet nõuab ja mil viisil oleks Vaidlustaja pidanud seda pakkumuses esitada.

12.4.1. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et see asjaolu, milline on Hankija arvates Majandustegevusteadet nõudvate tööde protsentuaalne maht, võiks asja lahendamiseks vajada välja selgitamist juhul, kui selliste tööde maht hankelepingu täitmisel saaks olla 10% ja vaidlus käiks selle üle, kas 10%-ga hankelepingu (rahalisest) mahust, nagu märkis Vaidlustaja oma pakkumuses, on kõik Majandustegevusteadet nõudvad tööd Allhankija poolt teostatavad. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHAD-ist, sh Tegevuskavast, nähtuvalt on

Majandustegevusteadet nõudvate tööde maht Riigihankes selgelt üle 10% Vaidlustaja poolt Riigihankes pakutud *hankelepingu rahalisest mahust* (pakkumuse maksumusest) (vt p 12.3).

12.4.2. Ebaõige on Vaidlustaja väide, et Hankija ei ole välja toonud, mil viisil oleks Vaidlustaja pidanud Majandustegevusteadet nõudvate tööde mahtu pakkumuses esitama. Vastavustingimustest (vastavustingimus *Alltöövõtt*) nähtuvalt tuli andmed esitada RHAD lisa 3 vormil allhanke kirjelduse (töö/teenuse iseloom) ja allhanke mahu kaudu. Vaidlustaja pidi ettevõtjana enne pakkumuste esitamist teadma või vähemalt välja selgitama, milliste tööde tegemiseks on vajalik Majandustegevusteade (ja kaasata Alltöövõtja) ja milliseid töid saab ta teha ise. Vaidlustaja on vastavad andmed pakkumuses RHAD lisa 3 vormil esitanud.

12.5. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et *alltöövõtu kasutamise vormis toodud selgitus Maa-alal teostatavad pinnasetööd võib olla mõnevõrra raskesti mõistetav*, kuid isegi kui see nii oleks, siis arusaamatusi ja/või raskesti mõistetavusi saab ületada selgituste küsimisega (RHS § 46 lg 4), mida Hankija on ka teinud - Hankija tuvastas Vaidlustaja pakkumusest, et esitatud allhanke kirjeldus hõlmab kitsalt vaid pinnasetöid ja allhanke maht on väike (10%), mistõttu pöördus ta 19.12.2023 Vaidlustaja poole selgituste saamiseks selle kohta, *mis töid teostab pakkuja ise ülejäänud 90% ulatuses*. Vastuseks Hankija selgitustaotlusele ei saanud Vaidlustaja asuda oma selgitustega pakkumust muutma, st lisama töid, mida pinnasetööd ei hõlma, või muutma protsendina esitatud allhanke mahtu.

12.5.1. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on Vaidlustaja selgitusest õigesti aru saanud, et Vaidlustaja poolt, vastuseks Hankija selgitustaotlusele, esitatud loetelu töödest, mida Vaidlustaja saab hankelepingu täitmiseks teha ise, ilma Majandustegevusteadet esitamata, ei saa moodustada 90% kõikidest hankelepingu täitmiseks vajalikest töödest. Seda, et *maa-alal teostatavad pinnasetööd* peaksid hõlmama ka kõik muud hankelepingu täitmiseks vajalikud Majandustegevusteadet nõudvad tööd (*postide betoneerimine, aiapaneelide vahetamine, puitpaneelide immutamine, värvimine, paigaldamine, moodulpostide vundamentide parandamine ja uute rajamine, postimütside paigaldamine, värava restaureerimistööd jms*) on Vaidlustaja asunud väitma alles vaidlustusmenetluses ja Vaidlustaja selline seisukoht ei olnud ega pidanud olema Hankijale nähtav Vaidlustaja 21.12.2023 selgitusest. Eelnevalt on vaidlustuskomisjon juba selgitanud, et see seisukoht on ka põhjendamatult (vt p-id 12.1-12.3). Seega Hankija on Vaidlustaja pakkumuse kohta selgitusi küsinud ja RHAD lisa 3 vormil esitatud andmetest koos saadud selgitustega ei nähtunud Vaidlustaja pakkumuse vastavus vastavustingimuse *Nõuded registreeringule* tingimusele, mille kohaselt alltöövõtja, kes Majandustegevusteate on esitanud, asub hankelepingu täitmisel teostama kõiki töid, mis Majandustegevusteate esitamist nõuavad (sh tööd, mis puudutavad konkreetselt aia kui ehitise konserveerimist ja restaureerimist üldehituse mõistes).

12.5.2. Vaidlustuse kohaselt oleks Hankija pidanud pöörduma (veel kord) Vaidlustaja poole selgituste saamiseks, kui talle jäi arusaamatuks see, kas Alltöövõtja täidab kogu hankelepingu selle osa, mis nõuab majandustegevusteate esitamist. Vaidlustuskomisjon Vaidlustajaga ei nõustu.

Hankijale ei saa ette heita selgituste küsimata jätmist, sest Hankija on Vaidlustajalt vaidlusalusele vastavustingimusele vastavuse kohta selgitusi küsinud. RHS § 46 lg 4 kohaselt küsitakse selgitusi pakkumuses esitatud andmete kohta, mida Hankija ongi teinud, ja Hankijal puudub mis tahes kohustus küsida selgitusi Vaidlustaja poolt juba esitatud selgituse kohta, millest vastavus vastavustingimusele (jätkuvalt) ei nähtu ja ilma pakkumust muutmata nähtuda ei saaks. Vaidlustaja vastutab selle eest, et Hankijale antav selgitus oleks selge ja arusaadav ning selgitaks seda, mida Hankija on selgitada palunud. RHS § 114 lg 2 ls 1 kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi ka juhul, kui *pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentidele* [---].

Vaidlustuskomisjon märgib, et puudus Vaidlustaja pakkumuses ei olnud ka selgitustega ületatav

- selleks, et muuta pakkumuses esitatud Alltöövõtja allhanke kirjeldust (lisada sinna muid töid peale *maa-alal teostatavate pinnasetööde*) ja suurendada allhanke mahu protsenti, tulnuks Vaidlustajal muuta pakumust (esitada uute andmetega RHAD lisa 3 vorm), kuid pakumuse muutmine selgitustega on lubamatu.

12.6. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et isegi kui Hankijale tundus, et tööde proportsioon on paigast ära, ei too see kaasa pakumuse mittevastavust.

Hankija vajab Alltöövõtja tööde kirjeldust ja mahtu selleks, et kontrollida, kas Alltöövõtja, kes *vastavat registreeringut omab, asub seda osa* (antud juhul kõiki töid, mis vajavad Majandustegevusteadet, s.o muinsuskaitselisi töid) *hankelepingu kindlasti ise täitma*, st tööde kirjeldus (mida Alltöövõtja hankelepingu täitmiseks teeb) peab vastama ka protsentuaalselt Riigihanke mahule (kui suure osa hankelepingu nõuetekohaseks täitmiseks vajalikest töödest ta teeb). Vastavustingimus ei ole täidetud, kui pakumuses esitatud andmetest nähtuvalt pakkuja ise hankelepingu nn muinsuskaitseliste tööde osas täita ei saa ja registreeringut omav alltöövõtja on kaasatud vaid töömahus, mis kõikide tööde nõuetekohast teostamist ei kata. Sellise mittevastavusega on tegemist ka Vaidlustaja pakumuse puhul - kuna Majandustegevusteate esitamist vajavate tööde maht on selgelt suurem kui 10% Riigihanke mahust, siis Alltöövõtja kaasamisel tööde tegemiseks vaid 10% *allhanke mahus* ei saa pakumuse täita vastavustingimust *Nõuded registreeringule* osas, mille kohaselt isik, kes Majandustegevusteadet omab, peab *asuma seda osa hankelepingu kindlasti ise täitma*, kuna sellisel juhul ei täida Alltöövõtja hankelepingu Majandustegevusteadet nõudvate tööde osas, mille maht ületab 10% hankelepingu kogumahust.

12.7. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et asjaolu, et Vaidlustaja on pakumuses andnud kinnituse, et võtab üle kõik RHAD-is esitatud tingimused, ei tähenda, et Vaidlustaja on kinnitanud, et kõik MuKS § 68 lg 2 p-is 5 nimetatud MTR-i teate esitamist nõudvad tööd teeb Alltöövõtja. Üldsõnaline kinnitus ei asenda ega muuda Vastavustingimustes nõutud dokumentides, antud juhul RHAD lisa 3 vormil, esitatud andmeid, mis Vaidlustaja pakumuse vastavust RHAD-ile ei tõenda.

12.8. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja pidi RHAD-ist aru saama, et Riigihanke esemeks on ajaloomälestise restaureerimine, milliseks tegevuseks nõuab MuKS § 68 lg 2 p 5 Majandustegevusteate esitamist. Vastavustingimusest *Nõuded registreeringule* pidi Vaidlustaja aru saama, et kõik tööd, mille teostamiseks on vajalik Majandustegevusteadet, tuleb teostada isiku poolt, kes seda (*vastavat registreeringut* MTR-is) omab. Samuti pidi Vaidlustaja mõistma, et RHAD lisa 3 vormil pidi ta alltöövõtja nimetama, allhanget kirjeldama ja allhanke mahu selgelt välja tooma ning see tööde kirjeldus ja allhanke maht ei saanud hõlmata vähem töid (vähemast allhanke mahtu), kui on vajalik Majandustegevusteadet nõudvas osas hankelepingu nõuetekohaseks täitmiseks alltöövõtja poolt.

Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija ei ole Vaidlustaja pakumuse tagasilükkamise otsuses eksinud oma järeldustes ja esineb RHS § 114 lg 2 ls-s 1 sätestatud alus Vaidlustaja pakumuse tagasilükkamiseks Vastavustingimustes kehtestatud vastavustingimusele *Nõuded registreeringule* mittevastavuse tõttu.

13. Kolmanda isiku pakumuse edukaks tunnistamise otsus

Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse, vaid lähtub selle otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärane ei ole Hankija otsus Vaidlustaja pakumuse tagasilükkamise kohta. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakumuse tagasilükkamise kohta on õiguspärane, on õiguspärane ka Hankija otsus, millega tunnistati Kolmanda isiku pakumuse edukaks.

14. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei ole taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk